MVO JAARVERSLAG 2020

be
think
innovate

GRUNDFOS

“WE PIONEER SOLUTIONS TO ***THE WORLD’S WATER AND CLIMATE CHALLENGES*** *AND* ***IMPROVE QUALITY OF LIFE FOR PEOPLE***”

Dit verslag is het eerste duurzaamheidsverslag van Grundfos Nederland. Het beslaat de duurzaamheidsprestaties over het jaar 2019 met betrekking tot de Nederlandse locatie. Het verslag is gebaseerd op ISO 26000 - de richtlijn voor maatschappelijke verantwoordelijkheid van organisaties - en onderbouwt de MVO-zelfverklaring. Het rapport is tot stand gekomen na een stakeholderanalyse en MVO-focussessies, met de ondersteuning van Stichting Stimular.

“We” – Grundfos en onze partners worden gezien als een sterk collectief.

“Pioneer solutions” – we doen dingen die anderen niet kunnen of durven.

“To the world’s water and climate challenges” – we kunnen, zullen en moeten een cruciale rol spelen bij het aanpakken hiervan door middel van energiezuinigheid en intelligente wateroplossingen.

“Improve quality of life for people” – we geven fundamenteel om mensen.

INHOUDSOPGAVE

1. GRUNDFOS **3**
- **1.1** Al 75 jaar pionier 3
- **1.2** Investering in de toekomst 4
- **1.3** Grundfos en haar stakeholders 5
- **1.4** De basisprincipes van MVO 7

2. ETHIEK EN INTEGRITEIT **9**
- **2.1** SDG 16 Vrede, veiligheid en rechtvaardigheid 9
- **2.2** De Grundfos-gedragscodes 9

3. GELIJKHEID **11**
- **3.1** SDG 8 Waardig werk en Economische groei 11
- **3.2** Klanttevredenheid 11
- **3.3** Onze mensen 12

4. WATER IS ONZE PASSIE **15**
- **4.1** SDG 6 Schoon water en sanitatie voor iedereen 15
- **4.2** Reductie eigen waterverbruik 16

5. GROEN VAN HART **19**
- **5.1** SDG 13 Klimaatactie 19
- **5.2** CO_2-reductie in eigen bedrijfsvoering 20

6. CIRCULARITEIT IN ONS DNA **23**
- **6.1** SDG 12 Verantwoorde consumptie en productie 23
- **6.2** Circulariteit van producten 25

7. KERNWAARDEN& MVO-INDICATOREN **28**
- **7.1** Grundfos kernwaarden 28
- **7.2** Grundfos MVO-indicatoren 29

1. GRUNDFOS

Grundfos is sterker dan ooit en we zijn klaar om een stap verder te gaan. Dit is ons antwoord op de fundamentele veranderingen die plaatsvinden om ons heen en met ons klimaat. Het is uitdrukkelijk onze wens om een positieve bijdrage te leveren aan de wereld. Niet met mooie plannen of mooie folders maar met concrete duurzame acties! Daar staan we voor en daar handelen we naar.

1.1 AL 75 JAAR PIONIER

Sinds de uitvinding van onze eerste pomp door oprichter Poul Due Jensen 75 jaar geleden maken we producten die vooroplopen in de sector. Door te pionieren zijn we succesvol geworden en zullen we succesvol blijven door altijd een stap vooruit te denken.

Grundfos wereldwijd

Met 83 eigen bedrijven is Grundfos actief in 56 landen en werken we met 19.280 mensen wereldwijd aan een duurzame bedrijfsvoering. Als verkoop- en servicekantoor bedient Grundfos Nederland B.V. al 50 jaar de Nederlandse markt. Sinds 2007 zijn we gevestigd in Almere met circa 100 medewerkers.

Duurzaamheid als integraal onderdeel

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van onze zakelijke activiteiten, en we lopen ook op dit gebied voorop.
Sterker: duurzaamheid is een van onze zes kernwaarden!

Kernwaarde 1: Duurzaamheid

"Grundfos onderneemt op een verantwoorde en duurzame manier. We maken producten en oplossingen die onze klanten helpen om de invloed op het klimaat te beperken. We hebben een actieve rol in de maatschappij om ons heen. Grundfos is een maatschappelijk verantwoorde onderneming. We zorgen voor onze mensen, ook als ze speciale behoeften hebben."

Onze duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's)

De duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) zijn afgesproken door de aangesloten landen van de Verenigde Naties. De 17 doelen kwamen tot stand op basis van de wereldwijde inbreng van organisaties en individuen.

Grundfos heeft zich gecommitteerd aan 4 hoofddoelen omdat we hier direct een bijdrage aan kunnen leveren.

Daarnaast schenken we ook veel aandacht aan doel 12

Sustainability-index

Ons wereldwijde doel is om in 2025 een sustainability-index van 100% te bereiken. Dit verslag laat zien hoe wij als Nederlandse organisatie onze MVO-doelstellingen bepalen en waar we nu staan. We werken graag samen met alle andere ketenpartners die willen investeren in een duurzame toekomst en dagen u uit om suggesties te geven voor ons duurzaamheidsbeleid.

1.2 INVESTERING IN DE TOEKOMST

Bij Grundfos investeren we in de toekomst en kijken we dankzij onze bijzondere aandeelhouders-structuur naar de lange termijn. Hierdoor blijven maatschappelijke thema's op de kaart staan zonder te zwichten voor kortetermijnomzet en winstdoelstellingen..

POUL DUE JENSEN GRUNDFOS FOUNDATION

Financieel onafhankelijk

Dankzij de Poul Due Jensen Foundation zijn we financieel zelfstandig en hierdoor onafhankelijk van banken of investeerders. De kernwaarde 'onafhankelijk' is hierdoor gewaarborgd!

Het grootste deel van de aandelen (82%) is eigendom van de stichting: Poul Due Jensen Foundation. De rest van de aandelen is in handen van de familie van de oprichter en de medewerkers. Dit maakt Grundfos uniek.

Dit geeft Grundfos de mogelijkheid om actief deel te nemen aan het wereldwijde duurzaamheidsdebat, dat onder andere wordt gevoerd in de World Business Council for Sustainable Development (WBCSD).

Kernwaarde 2: Onafhankelijkheid

"De belangrijkste en ook meerderheids-aandeelhouder van Grundfos – voor nu en in de toekomst - is de Poul Due Jensen Foundation.

Winst is voor ons een middel om te groeien en niet een doel op zich. We zorgen te allen tijde voor een gezonde financiële basis."

Maatschappelijke projecten

Dankzij de Poul Due Jensen Foundation kunnen we een grote positieve impact maken door wereldwijd maatschappelijke projecten te ondersteunen. De projecten focussen op drie onderwerpen:

- **Waterprojecten:** Door samen te werken met niet-gouvernementele organisaties (NGO's) ondersteunt de stichting duurzame, solide en betaalbare waterprojecten voor gemeenschappen in ontwikkelingslanden en vluchtelingenkampen.

- **Onderzoeksprojecten:** Financiering van vooraanstaande laboratoria, onderzoeksbeurzen en en lectoraten ten behoeve van de ontwikkeling van innovatieve pomptechnieken.

- **Inclusief ondernemen:** Samen met gemeenten werken we aan initiatieven die zorgen dat mensen met een beperking weer een plek krijgen op de arbeidsmarkt.

1.3 GRUNDFOS EN HAAR STAKEHOLDERS

Actieve samenwerking en communicatie met onze stakeholders is van groot belang voor het bedrijf. Immers, zonder stakeholders geen Grundfos. De stakeholders bepalen daarmee aan welke onderwerpen de organisatie aandacht moet geven.

Gedeelde waarde creëren

Belangrijk aspect in dit kader is het (samen)werken aan gedeelde waarden. Dit is als volgt beschreven in onze kernwaarde 'samenwerking':

Kernwaarde 3: Samenwerking

"Grundfos creëert waarde via nauwe banden met klanten, leveranciers en andere belanghebbenden. We zijn een wereldwijd opererend bedrijf dat is gebaseerd op plaatselijk ondernemerschap. We geloven dat diversiteit een drijfveer is voor innovatie en groei."

De zes stakeholdergroepen

De stakeholders (ofwel: belanghebbenden) van Grundfos zijn aan de hand van werksessies met directie en medewerkers bepaald. De volgende stap is om de stakeholders te betrekken bij de implementatie van MVO middels een stakeholderdialoog.

De stakeholders van Grundfos zijn in te delen in zes groepen, ieder met verschillende belangen bij de activiteiten van de organisatie.

- **Eigenaren:** De Poul Due Jensen Foundation is met 82% de grootste aandeelhouder van Grundfos. Zij bepaalt de koers van het bedrijf, specifiek op het gebied van maatschappelijke thema's en activiteiten.

- **Maatschappij:** De maatschappij is onze 'License to operate' want onze activiteiten beïnvloeden de maatschappij op het gebied van milieu, geleverde diensten en werkplekken. Met investeringen in waterprojecten wereldwijd ondersteunen we het verbeteren van de leefomstandigheden van plaatselijke gemeenschappen in minder bedeelde landen.

- **Klanten:** Onze klanten zijn op zoek naar efficiënte en betrouwbare pomp-oplossingen voor het verplaatsen van water in een veelvoud van toepassingsgebieden. Alle product-gerelateerde zaken zijn van belang voor de klanten: innovatie, kosten en in sterk toenemende mate ook de impact van het product in de gehele keten.

  De klanten van Grundfos Nederland B.V. bevinden zich in drie marktsegmenten:

  - *Gebouwde omgeving:* installateurs, loodgieters, adviseurs, vastgoedbeheerders en technische groothandels.
  - *Industrie:* fabricage- of productiebedrijven, machinebouwers, brouwerijen en offshore-gerelateerde bedrijven.
  - *Watervoorziening- en vuilwatermarkt:* waterschappen, drinkwatermaatschappijen, overheden en adviseurs.

- **Werknemers:** De mensen maken Grundfos. Op de werkplek zelf spelen thema's als veiligheid, inclusie en diversiteit een belangrijke rol. Door een goede werkplek aan te bieden met veel aandacht voor talentontwikkeling ontstaan innovatieve oplossingen.

- **Autoriteiten:** De overheden hebben, naast hun mogelijke rol als klant, een bepalende rol in de vorm van wet- en regelgeving. Denk hierbij aan veiligheid en hygiëne-eisen, arbeidsomstandigheden, producentverantwoordelijkheden en energiebesparing.

- **Leveranciers:** Leveranciersbeheer voor alle product-gerelateerde zaken lopen via ons hoofdkantoor in Denemarken. Desalniettemin is het inzicht in de gehele keten van groot belang, met name als het gaat om productverantwoordelijkheden (denk aan milieuproblematiek en mensenrechten in productielanden).

CASE STORY: BELANG VAN GEMEENSCHAPPELIJKE WAARDE CREËREN

"Grundfos en Technische Unie hebben een goedlopende en intensieve samenwerking waarbij het succes is gebaseerd op een gezamenlijke visie, marktbewerking en vertrouwen in elkaar. We ontdekten in 2018 dat we deze samenwerking nog verder konden uitbreiden aan de hand van gezamenlijke ambities op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Dit heeft geleid tot het benoemen van een pilotproject genaamd 'Take Back' waarin meerdere ambities samenkomen. Het werken aan de ontwikkeling van een circulair proces en product in de installatiesector met als doel afvalreductie, hergebruik van materialen en het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Grundfos had al een pilot lopen in Denemarken en had daarvoor ook al een eigen sociale werkplaats/recyclestraat ingericht. In Nederland hebben we samen het 'Take Back' project ontwikkeld, waarbij Technische Unie haar klanten heeft benaderd om gebruikte pompen via het daarvoor ingerichte retourproces terug te sturen. Het succes van deze pilot zit in de enorme stappen die we zetten in het werken aan circulariteit in de keten, uiteraard ook het leerproces voor beide partijen én de groeiende groep enthousiaste installateurs die aan de pilot deelnemen. Het is een nieuwe weg die wij samen zijn ingeslagen, en wij zijn trots dat we dat samen met Grundfos kunnen doen."

Ariane van Dijk, Manager Sustainable Business & Innovation - Technische Unie

1.4 DE BASISPRINCIPES VAN MVO

Grundfos onderschrijft de zeven basisprincipes van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit zijn de uitgangspunten van MVO en 'behoorlijk bestuur'. De uitwerking van deze principes zijn verweven in alle werkzaamheden van Grundfos.

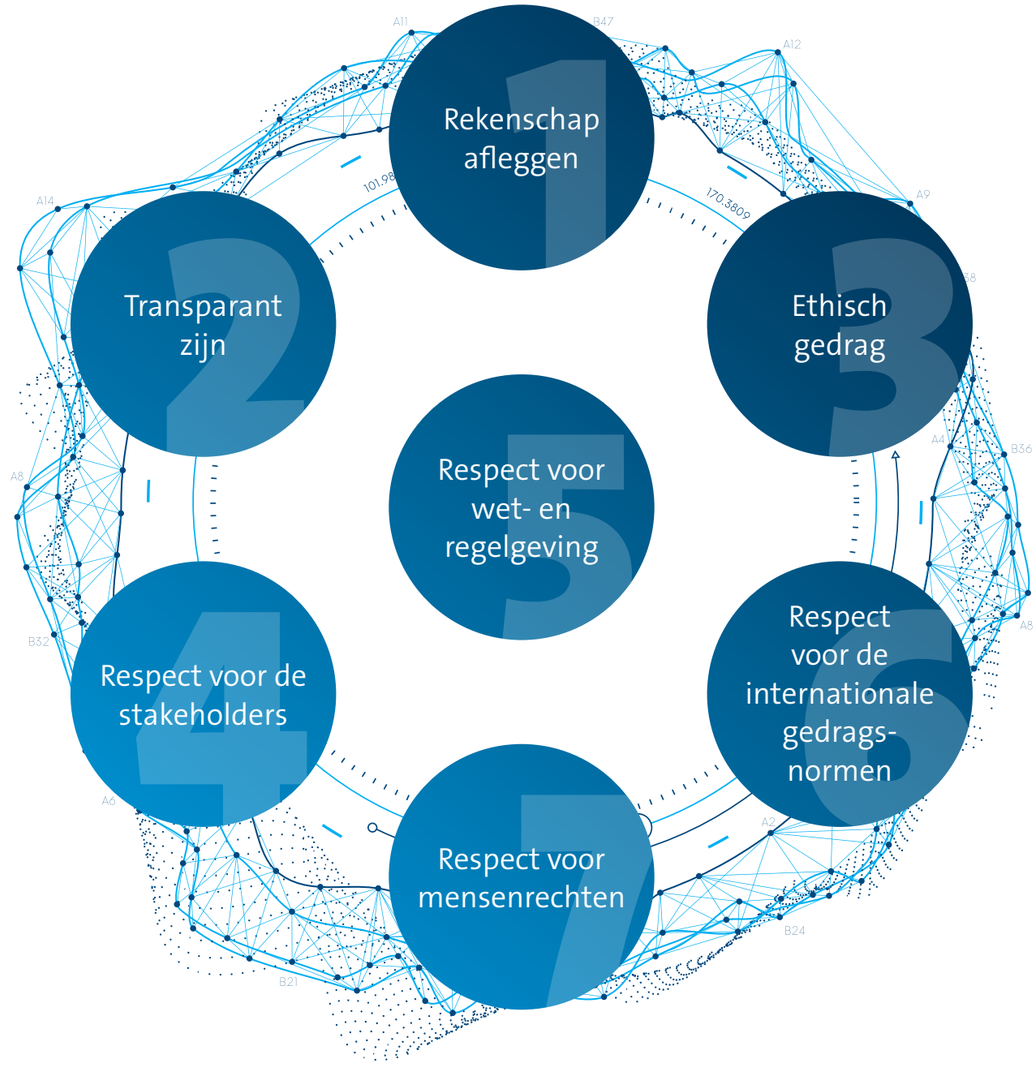

2. ETHIEK EN INTEGRITEIT

We zijn actief in 56 verschillende landen met eigen culturen, tradities, lokale wetten en voorschriften. Als een wereldwijd bedrijf dat zijn zaken doet op basis van eerlijkheid en integriteit, is het voor ons vanzelfsprekend om een gemeenschappelijke reeks leidende principes te hebben voor wat volgens ons goed zakelijk gedrag is, gebaseerd op onze waarden en van toepassing op alle medewerkers van Grundfos in alle Grundfos-bedrijven.

2.1 SDG 16 VREDE, VEILIGHEID EN RECHTVAARDIGHEID

SDG 16 bevordert een vreedzame en inclusieve samenleving met het oog op duurzame ontwikkeling, verzekert toegang tot justitie voor iedereen en creëert op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.

2.2 DE GRUNDFOS-GEDRAGSCODES

Een belangrijke wijze waarop Grundfos invulling geeft aan de borging van MVO is middels de Grundfos-Gedragscode (Code of Conduct). Deze gedragscode neemt alle onderwerpen van de UN Global Compact mee. Van (de naleving van) wetgeving tot mensenrechten, en van belangenverstrengeling tot arbeidsrecht. Het document wordt voortdurend bijgewerkt om het ondernemingsbestuur te verbeteren.

Alle werknemers dienen jaarlijks de schriftelijke training voor de Code of Conduct te volgen. Voor leveranciers is er een aparte gedragscode (Supplier Code of Conduct) om ethische kwaliteit in de keten te waarborgen.

MVO-Indicator Gedragscode	
Jaar	**% medewerkers die de training schriftelijk gevolgd hebben**
2018	100
2019	100
Doel 2025	100

3. GELIJKHEID

We zijn toegewijd om een ethische, op waarde gebaseerde bedrijfsburger te zijn die op een eerlijke en legale manier in elke markt opereert, door de mensenrechten te respecteren, te opereren via een duurzame toeleveringsketen en zonder enige vorm van corruptie.

3.1 SDG 8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI

Doel 8 richt zich op fatsoenlijk werk voor iedereen en duurzame en inclusieve economische groei. Dit betekent dat iedereen die kan werken de mogelijkheid moet hebben om te kunnen werken, onder goede werkomstandigheden. Deze banen moeten economische groei stimuleren zonder het milieu aan te tasten.

3.2 KLANTTEVREDENHEID

Wij geloven dat klanten niet puur naar een pomp zoeken maar naar complete, energiezuinige en gebruikersvriendelijke oplossingen. Oplossingen waarmee wij het leven gemakkelijker maken, processen kunnen optimaliseren. Innovatie en service zijn hierbij vanzelfsprekend essentieel.

Jaarlijks onderzoek onder klanten

Klanten worden jaarlijks gevraagd te participeren in ons klanttevredenheidonderzoek waarbij we o.a. de loyaliteit, de klanttevredenheid, de prijs-kwaliteitwaardering en het imago meten. In 2019 zijn we op alle thema's vooruitgegaan.

Een indicatie van de index-score: <51 = zeer slecht, 51-60 = slecht, 61-70 = gemiddeld, 71-80 hoog en een score boven de 80 = zeer hoog.

MVO-indicator Klanttevredenheid	
Jaar	**Index-score omtrent tevredenheid**
2018	71
2019	73
Doel 2025	80

Technologisch leiderschap

We staan voor innovatie en maken dat duidelijk in onze slogan 'Be-Think-Innovate': Verantwoordelijk zijn, vooruitdenken en innoveren is onze belofte aan de samenleving en aan onze klanten. Het fundament onder onze innovatie-identiteit is duurzame ontwikkeling. Gedreven door gebruikersbehoeften en klantwaarden ontwikkelen wij daarom uitsluitend innovatieve en levensvatbare producten en diensten. De kernwaarde 'aanhoudend ambitieus' beschrijft onze missie voor technologisch leiderschap:

Kernwaarde 4: Aanhoudend Ambitieus
"Bij Grundfos houden we nooit op onszelf uit te dagen om betere oplossingen sneller te realiseren. Het geeft ons voldoening om hoogwaardige kwaliteit te leveren bij alles wat we doen. We tonen leiderschap en innoveren de toekomst."

9+ service

Bij Grundfos gaat het niet om een kwalitatief goede pomp, maar om het leveren van een totaaloplossing die volledig aansluit bij de behoefte van de klant. Service en ondersteuning houdt in dat wij de klant helpen voor, tijdens en na de installatie.

Het begint bij het adviseren voor het maken van de juiste productselectie, gevolgd door de volledige installatie en de inbedrijfstelling. Hierna volgt de aftersales en het onderhoud. Kortom, alle activiteiten die zijn gericht om de installatie gedurende een lange periode veilig, betrouwbaar en energie-optimaal te laten functioneren.

Verder bieden we (als erkend leerbedrijf ECABO, KCHandel en Kenteq) tal van trainingen aan in ons Experience Center in Almere, maar ook via e-learning in de "Grundfos Ecademy" en maandelijkse webinars.

Kwaliteit en veiligheid

Grundfos staat voor kwaliteit en veiligheid. De producten worden geproduceerd volgens de hiertoe geldende normen, ondergaan veiligheidstesten en voldoen aan alle internationale standaarden en regelgeving. Duidelijke labelling is ook cruciaal, en zorgt dat de producten op de juiste manier worden gebruikt: veilig en met de beste productprestatie.

3.3 ONZE MENSEN

Grundfos, dat zijn de mensen. Enthousiaste medewerkers die innovatieve ideeën omzetten in unieke producten en diensten. Hiermee vormen zij de basis van ons bestaan, voor nu en in de toekomst.

Mensenwerk

We geloven dat we dit kunnen continueren door het creëren van een fantastische plek om te werken: divers, inclusief, veilig en met mogelijkheden voor professionele en persoonlijke ontwikkeling. Deze aspecten stralen we dagelijks uit en komen terug in het personeelshandboek.

Kernwaarde 5: Gericht op mensen

"Grundfos, dat zijn onze mensen. We ontwikkelen het individu. Iedereen binnen Grundfos heeft passie en potentie. Iedereen heeft het vermogen om invloed uit te oefenen. Iedereen moet zich gerespecteerd en gewaardeerd voelen."

Veiligheid

De gezondheid en veiligheid van onze medewerkers gaat voor alles. Daarom verbeteren we voortdurend de werkomgeving van onze medewerkers. Vanzelfsprekend voldoen de werkomstandigheden aan de hoge standaarden voor beroepsmatige werkplekken. Om aan de gezondheids- en veiligheidsaspecten te voldoen heeft de Grundfos Group een ISO45001-certificering en Grundfos Nederland een VCA**-certificering.

Periodiek passen wij ons personeelshandboek hierop aan en zijn deze aspecten duidelijk uitgewerkt voor de medewerkers. Alles tot doel om te werken naar nul arbeidsongevallen. Op dit moment zitten we op 3,42 uur tijdverlies als gevolg van arbeidsongevallen per miljoen werkuren. Dit is verbeterd met 20% ten opzichte van 2018.

MVO-indicator Tijdsverlies arbeidsongevallen	
Jaar	**Uren per miljoen**
2018	4,1
2019	3,4
Doel 2025	0

Divers en inclusief

Wij stellen ons ten doel om de best mogelijke werkplek in een dynamische werkomgeving te creëren. Daarbij geloven we dat een divers personeelsbestand hierbij essentieel is als weerspiegeling van de samenleving. Een belangrijke factor in ons voortdurende succes is de mix van jonge en ervaren medewerkers. Juist door onze brede en diverse kijk op de markt zijn we in staat innovatieve oplossingen en diensten te ontwikkelen.

Een andere manier om te zorgen voor diversiteit in onze organisatie is door medewerkers in te huren op speciale voorwaarden. Doel is dat 3% van het personeel op speciale voorwaarden in dienst wordt genomen. Denk hierbij aan medewerkers met een verminderd arbeidsvermogen of handicap, maar ook aan hen die een aanpassing van de werkplek nodig hebben om volledig te kunnen functioneren.

MVO-indicator Diversiteit	
Jaar	**% personeel op speciale voorwaarden**
2018	2,6
2019	2,6
Doel 2025	3

Talentontwikkeling

Om de ambities van onze strategieën te behalen, hebben we fantastische mensen nodig. Talentontwikkeling heeft een hoge prioriteit bij Grundfos, en de persoonlijke ontwikkeling is een vast gespreksonderdeel bij de jaarlijkse evaluatie van iedere medewerker. Behalve lokale opleidingen voorzien we dan ook in een breed scala aan interne opleidingen via de Grundfos Poul Due Jensen Academy.

Werkgever van gemotiveerde mensen

Om een werkgever te zijn en te blijven waar mensen met volle inzet en motivatie voor willen werken, is het essentieel te luisteren naar hun mening en hiervan te leren en verbeteren. Daarom wordt ieder jaar een werknemermotivatieonderzoek gehouden onder alle medewerkers wereldwijd. Zowel het bedrijf, het management als directleidinggevende worden hierin door de medewerkers beoordeeld.

MVO-indicator Werknemermotivatieonderzoek	
Jaar	**Index-score tevredenheid & motivatie**
2018	71
2019	73
Doel 2025	80

4. WATER IS ONZE PASSIE

Wij ontwikkelen wateroplossingen voor de wereld en zetten de standaard op het gebied van innovatie, efficiëntie, betrouwbaarheid en duurzaamheid. We zijn een fabrikant die dagelijks met miljoenen mensen in contact staat. Onze oplossingen helpen onze partners en klanten om water te verplaatsen naar waar het moet gaan. Drinkwater leveren voor de kleinste dorpen en de hoogste wolkenkrabbers; afvalwater behandelen en verwijderen en warmte en comfort naar de wereld brengen - of indien nodig afkoelen.

4.1 SDG 6 SCHOON WATER EN SANITATIE VOOR IEDEREEN

6 SCHOON WATER EN SANITAIR

Schoon drinkwater en goede en schone sanitaire voorzieningen hebben een positieve invloed op andere Global Goals zoals voedselveiligheid, onderwijs en gezondheid. Schoon drinkwater zorgt voor minder infecties, en schone toiletten op scholen zorgen ervoor dat meer meisjes naar school gaan, ook als ze ongesteld zijn. Er is genoeg schoon drinkwater voor iedereen op de wereld, maar door problemen zoals een slechte infrastructuur of economie sterven er elk jaar nog miljoenen mensen aan ziekten die veroorzaakt worden door vervuild drinkwater of slechte hygiëne.

Waterschaarste

De wereldwijde waterschaarste vormt echter een groot risico. Op dit moment is maar 1% van het water op deze planeet geschikt en bereikbaar als drinkwater, en deze hoeveelheid daalt. Daarnaast heeft 25% van de bevolking (nog) geen toegang tot veilig drinkwater. Onze kennis van water levert een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de bereikbaarheid van veilig drinkwater en de verspilling hiervan.

Waterbesparende pompen

Negen van de tien pompen zijn niet alleen inefficiënt in energiegebruik, maar ook in het verbruik van water. Energie- en waterbesparing gaan immers hand in hand. In stedelijke gebieden gaat tot 70% van het rondgepompte drinkwater verloren. Met onze innovatieve efficiënte productoplossingen kunnen we jaarlijks meer dan 2 miljard kuub drinkwater besparen.

Schoon drinkwater voor kwetsbare gemeenschappen

We dragen op verschillende manieren bij aan waterprojecten op plekken waar schoon drinkwater niet vanzelfsprekend is. Denk hierbij aan kwetsbare gemeenschappen in ontwikkelingslanden en vluchtelingenkampen. Deze projecten worden gesteund via de Grundfos Foundation. We werken hierbij samen met niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en blijven betrokken totdat het project zelfstandig kan voortbestaan. Ons doel is om in 2030 wereldwijd 300 miljoen mensen te voorzien van toegang tot schoon drinkwater.
Maar naast de projecten van de Foundation ondersteunen we ook goede doelen die we samen met partners kunnen verzorgen. Een goed voorbeeld hiervan is het Kalika WASH-project in samenwerking met de Unica Foundation.

Water2Life

Enkele Grundfos-medewerkers hebben het Water2Life-project opgezet en jaarlijks worden hierbij alle medewerkers betrokken. Met Water2Life zamelen medewerkers zelf geld in voor de projecten en leveren hierdoor niet alleen zelf een bijdrage aan de maatschappij, maar raken zo ook meer verbonden met de kernwaarden van Grundfos.

GRUNDFOS WATER2LIFE

A GLOBAL EMPLOYEE PROGRAMME IN GRUNDFOS
WHERE WE FUNDRAISE FOR CLEAN WATER
TO THOSE IN NEED

CASE STORY: KALIKA WASH-PROJECT NEPAL

Het Nepalese Rode Kruis, Kaski en Suryodaya Urja (SU) Pvt. Ltd. (de geautoriseerde vertegenwoordiger van op zonnepanelen gebaseerde pompen van Grundfos in Nepal) hebben in Kathmandu een contract getekend voor de installatie van zonnepanelen en een pompsysteem voor het Kalika WASH-project. Het project zal meer dan 1700 dorpelingen in Kalika van schoon drinkwater voorzien. Kalika bevindt zich in het hoogland van de Pokhara-vallei, waar de beschikbaarheid van kwalitatief goed drinkwater al vele decennia een grote zorg is. Er is geen waterbron boven de nederzetting, dus is de enige manier het water met een pomp naar boven te brengen. Om dit te realiseren moet het water 520 meter naar boven worden getransporteerd (in twee trappen van elk 260 m) door pompen die door zonnepanelen worden gevoed.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt dankzij een financiële bijdrage van de Unica Foundation en Grundfos Nederland. Het is het vijfde drinkwaterproject waaraan Unica met het Nepalese Rode Kruis samenwerkt.

4.2 REDUCTIE EIGEN WATERVERBRUIK

Op de locatie in Almere werken we ook aan de reductie van ons eigen waterverbruik. Doel is dat we dit in 2025 halveren ten opzichte van 2008. Ons waterverbruik is relatief laag door reductie-inspanningen, waarbij vooral wordt gefocust op bewustzijn van waterverbruik bij onze medewerkers.

Door het openen van ons Experience Center te Almere met een jaarlijks stijgend aantal bezoekers (in 2019 waren dat ca 1.500 gasten) loopt het totale waterverbruik op. Ook wordt het pand sinds 2018 jaarlijks aan de buitenzijde grondig gereinigd, evenals de toeloopstrook naar de entree.

Dit kleurt het cijfer behoorlijk omdat we het verbruik van medewerkers (FTE's) en de gasten/reiniging niet kunnen splitsen. In totaliteit zitten we echter nog ruim onder de gestelde doelstelling van 8m³ per FTE.

MVO-indicator Watercomsumptie	
Jaar	**m³/fte waterverbruik**
2018	4
2019	5
Doel 2025	<8

Foto: Jorrit Lousberg

CASE STORY: GRUNDFOS DRAAGT BIJ AAN EEN GROENERE JOHAN CRUIJFF ARENA

De huidige Grundfos-installatie in de Amsterdam Arena zorgt voor ongeveer 20% energiebesparing. Door het inzetten van de Hydro MPC-E regeling in combinatie met een Jockey-pomp en met de toevoeging van een BACnet IP-card verzekert Grundfos betrouwbare en snelle communicatie met het gebouwbeheersysteem. Daarnaast is deze opstelling gereed voor alle toekomstplannen van de Amsterdam Arena.

De Amsterdam Arena en Bam Bouw en Techniek hebben een overeenkomst gesloten voor beheer en onderhoud. Bam Bouw en Techniek is niet alleen de hoofdaannemer voor bouwkundige en technische projecten, maar ook de strategische innovatiepartner. Door middel van nieuwe technieken, producten en processen gaan de bedrijven werken met data-gedreven exploitatie, waar preventief protocollair onderhoud plaatsmaakt voor voorspelbaar, data-gestuurd onderhoud.

Grundfos is wereldwijd leider in geavanceerde pompoplossingen en een trendsetter in watertechnologie. Gericht op het realiseren van schonere technologieën en oplossingen die waterverbruik beperken, energieverbruik verminderen, rendement verbeteren, en het hergebruik van hulpbronnen stimuleren. Als trendsetter in watertechnologie streeft Grundfos ernaar de industriële leider te zijn die manieren vindt om nieuwe technologieën te gebruiken voor het transporteren en zuiveren van water en afvalwater. Bam Bouw en Techniek en Grundfos zijn rond de tafel gaan zitten om de vervanging van het drinkwatersysteem binnen de Amsterdam Arena te bespreken. Hierbij is onder meer gekeken naar: de wens vanuit de opdrachtgever, de energiezuinigheid, de hoeveelheden water op de piekmomenten en de toekomstplannen van de Amsterdam Arena.

De grootste uitdaging was het meten van het piekverbruik tijdens een groot evenement. Het is Grundfos gelukt om op meerdere plaatsen tegelijk te meten, en vanuit een gecompliceerde analyse het juiste piekmoment aan te leveren, inclusief informatie over de energiezuinigheid en het huidige aandeel aan leidingverliezen. Op basis hiervan kon een juiste oplossing worden ontworpen.

Voor de huidige opstelling is gekozen op basis van efficiënte bedrijfsvoering op laag dagverbruik en voldoende waterdebiet en waterdruk tijdens grote evenementen, samen met de nieuwste innovaties aangaande connectiviteit. Met de Hydro MPC-E regeling in combinatie met een Jockey-pomp wordt een energiebesparing van ongeveer 20% gerealiseerd. Met de toevoeging van een BACnet IP-card verzekert Grundfos betrouwbare en snelle communicatie met het gebouwbeheersysteem. Verder is de regeling voorbereid op toekomstige wensen, waarbij niets onmogelijk is.

Voor meer informatie over deze case, of over het energieverbruik van uw pompen, neem contact op met marketing-nl@Grundfos.com

5. GROEN VAN HART

Wij nemen nu de verantwoordelijkheid voor het klimaat van morgen door continu onze ecologische voetafdruk te minimaliseren. We ontwikkelen nieuwe technologieën zodat we water- en energiezuinig kunnen produceren. We passen nieuwe innovatie vindingen toe in onze producten om ze energiezuiniger te maken. Onze duurzaamheidsmentaliteit gaat verder dan ons eigen bedrijf, want we selecteren en evalueren onze leveranciers zorgvuldig op milieu- en sociale criteria.

5.1 SDG 13 KLIMAATACTIE

Ieder land op ieder continent heeft te maken met klimaatverandering. De opwarming van de aarde heeft nu al invloed op het dagelijks leven en het inkomen van miljoenen mensen wereldwijd en dat zal in de toekomst alleen maar toenemen. Droogte, overstromingen en extreme stormen komen vaker voor door klimaatverandering.

Broeikasgassen die wij uitstoten zorgen ervoor dat de temperatuur op aarde snel stijgt. Hierdoor smelt het Poolijs en stijgt het zeeniveau. Zaak om de broeikasgassen fors terug te dringen door reductie of nog beter vervanging van fossiele energiebronnen door duurzame energie.

Energiezuinige pompoplossingen

De meeste klimaatimpact maken we door energiezuinige pompoplossingen te blijven ontwikkelen. 10% van het wereldwijde energieverbruik wordt immers geconsumeerd door pompen! Door onze innovatie-inspanningen te focussen op energie-efficiëntie kunnen we een grote bijdrage leveren aan de aanpak van de klimaat- en energieproblematiek.

- 10% van de wereldwijde energieconsumptie komt van pompen
- 90% van deze pompen zijn inefficiënt
- Oude pompen verbruiken tot wel 60% teveel energie
- Door vervanging besparen we de energie die gelijk staat aan het huishoudelijk gebruik van 1 miljard mensen
- In 2019 investeerden we met Grundfos 4,5% van de omzet in de ontwikkeling van nieuwe pompoplossingen. Het effect van de installatie van onze efficiënte pompen is berekend op 7,9 miljard kWh in 2018 op het wereldwijde energieverbruik.

5.2 CO_2-REDUCTIE IN EIGEN BEDRIJFSVOERING

De grootste milieu-impact kunnen we maken door pompen te ontwikkelen met de laagste milieu-footprint. Echter, ook wat betreft onze eigen bedrijfsvoering voegen wij de daad bij het woord. Grundfos wil hierin een rolmodel zijn en laten zien dat aandacht voor het milieu een voorwaarde kan zijn voor bedrijvigheid en ontwikkeling. We evalueren en verbeteren de invloed van al onze activiteiten voortdurend. Dit wordt onder andere geborgd met ISO 14001 (milieumanagement).

Eigen CO_2-footprint

Grundfos heeft zich als doel gesteld om de emissies wereldwijd in 2025 te halveren ten opzichte van 2008 en in 2030 zelfs klimaatpositief te zijn. Een ambitieus doel, waar we de nodige stappen voor ondernemen.

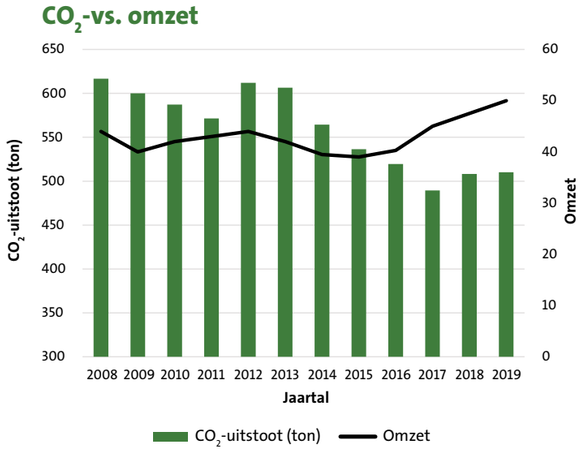

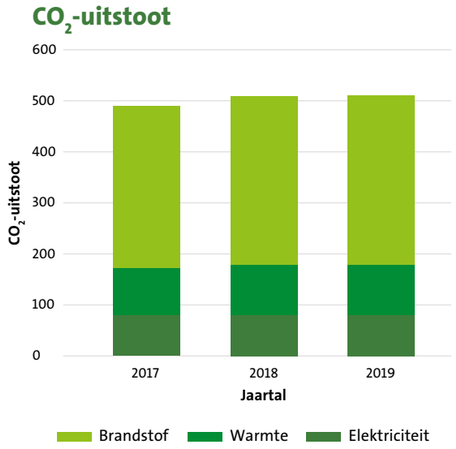

Kijkend naar Nederland zijn we er in geslaagd de CO_2-footprint van onze Nederlandse activiteiten in de afgelopen jaren te reduceren met 17%, ondanks de stijging in omzet en bijbehorende activiteiten.

Kijkend naar de onderverdeling tussen de uitstoot van het kantoor (warmte en elektriciteit) en de uitstoot vanuit het wagenpark (brandstof), dan zien we een stabiele factor. Dit is direct te verklaren door het feit dat het aantal medewerkers en ook het aantal bedrijfsauto's de afgelopen 3 jaar stabiel waren. Het brandstofverbruik van het wagenpark van rond de 50 auto's is nog steeds de zwaarst wegende factor in de totale uitstoot.

MVO-indicator CO_2-uitstoot	
Jaar	**CO_2-uitstoot in ton Kg**
2018	508
2019	510
Doel 2025	310

Kernwaarde 6: Open en betrouwbaar

"Bij Grundfos doen we wat we zeggen, en zeggen we wat we doen. Onze communicatie is open en eerlijk onder ons en met de wereld om ons heen. We leggen de feiten op tafel - ook als het niet prettig is."

Genomen maatregelen kantoorpand

Om onze CO_2-uitstoot verder te reduceren hebben we verschillende maatregelen doorgevoerd. In het gebouw (label A) is overal ledverlichting toegepast en is de temperatuurinstelling geoptimaliseerd. Verdere reductie van energieverbruik van de processen wordt behaald door nauwe energiebewaking en procesoptimalisatie ('Green Lean' methode).

Genomen maatregelen brandstof

Wat betreft het wagenpark is het doel gesteld om in 2025 volledig elektrisch te rijden en hierdoor een drastische reductie in de Nederlandse uitstoot te realiseren. Tot die tijd mag uitsluitend worden gereden in auto's met een energielabel C of beter, en wordt de CO_2-emissie via de lease-maatschappij gecompenseerd.

Daarnaast worden steeds meer klantentrainingen digitaal aangeboden via webinars om de CO_2-belasting van de bezoekers te reduceren. Ook worden diverse interne vergaderingen digitaal gehouden en zal een thuiswerkregeling worden opgesteld die de woon/werk-uitstoot verder terugbrengt.

Energiezuinige motoren

Grundfos maakt pomp-oplossingen die bijdragen aan efficiëntie- en rendementsverbeteringen. We produceren en gebruiken daarom alleen nog IE5-motoren. Deze baanbrekende motor is 10% zuiniger dan de wettelijk verplichte IE3-motor en voldoet zelfs aan de strengste eisen voor IE5.

Energy Checks en Pump Audits

Hoewel bestaande installaties vaak technisch nog voldoen, gebruiken deze in de regel te veel energie en belasten ze het milieu dus onnodig veel. Daarnaast is kans op uitval groot wat weer extra werkzaamheden met zich mee brengt en een negatieve bijdrage geeft aan de totale uitstoot.

MVO-indicator Energy Checks	
Jaar	**Aantal Energy Checks op jaarbasis**
2018	550
2019	600
Doel 2025	750

Door op locatie van de klant zijn bestaande pompinstallatie in kaart te brengen en te analyseren (Energy Check), maken wij het besparingspotentieel direct inzichtelijk. Gemiddeld ligt de mogelijke energiebesparing rond de 20%, met een terugverdientijd van het nieuwe pompsysteem van minder dan 5 jaar.

Bij zeer grote of complexe installaties wordt de Pump Audit uitgevoerd, waarbij op basis van daadwerkelijke metingen van het systeem onder verschillende belastingen een zeer gedetailleerd inzicht wordt verkregen in verbruik en uitstoot.

Verkoop slimme besturing en pompsystemen

Bij Grundfos verkopen we pomp-oplossingen en houden rekening met het gehele systeem waarin de pomp-oplossing moet functioneren. We optimaliseren de manier waarop pompen, aandrijvingen, meet-, regel- en bewakingsapparatuur en communicatie-units samenwerken als onderdeel van één systeem. Deze intelligente oplossingen worden steeds belangrijker, en deze noemen we Grundfos iSolutions.

Door de diepte te zoeken in de toepassing en maximaal gebruik te maken van de intelligentie van onze pompen, dragen we substantieel bij aan een verdere reductie van het energieverbruik tot wel 20%.

6. CIRCULARITEIT IN ONS DNA

Wij zorgen voor duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Het produceren van onze goederen moet handiger: 'meer produceren met minder'. Onze productie moet schoner: het doel is om chemicaliën en ander afval in de lucht, water en bodem te verminderen. De bedoeling is om de hele keten bewust te maken van de problemen en te laten meehelpen bij de oplossingen.

6.1 SDG 12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

Verantwoord omgaan met grondstoffen krijgt op verschillende manieren aandacht bij de dagelijkse bedrijfsvoering op de vestiging van Grundfos Nederland B.V. We verminderen onze milieubelasting op dit gebied door te denken in circulariteit.

Preventie, hergebruik en recycling

We werken allereerst aan preventie door afval te voorkomen, ten tweede aan hergebruik van materialen en tot slot aan het bevorderen van "wecycling". We kijken daarbij niet alleen naar gebruikt materiaal dat in ons eigen bedrijfsafval terechtkomt, maar ook naar materiaal dat potentieel bij de klanten eindigt.

Duurzame bekers

Verrassend veel van ons bedrijfs-restafval bestond uit plastic koffiebekertjes en waterflesjes van medewerkers en klanten.

Duurzamere consumptie van koffie en thee bevorderen we door deze uitsluitend te serveren in Cup2Paper-bekertjes. Door ze apart in te zamelen kunnen de bekers weer gerecycled worden. Daarnaast is begin 2020 een watertapinstallatie geplaatst in de kantine en is de verkoop en uitgifte van waterflesje gestopt.

Afvalscheiding op de zaak

Naast de aparte scheiding van de koffiebekers scheiden we ook papier & karton, GFT en PMD apart van het restafval in de algemene ruimtes. Voor het gescheiden inzamelen van afval zijn op diverse plaatsen binnen het kantoor speciale afvalbakken geplaatst. De bakken zijn voorzien van aparte secties voor het verzamelen van GFT, plastic, papier en restafval.

Afvalscheiding

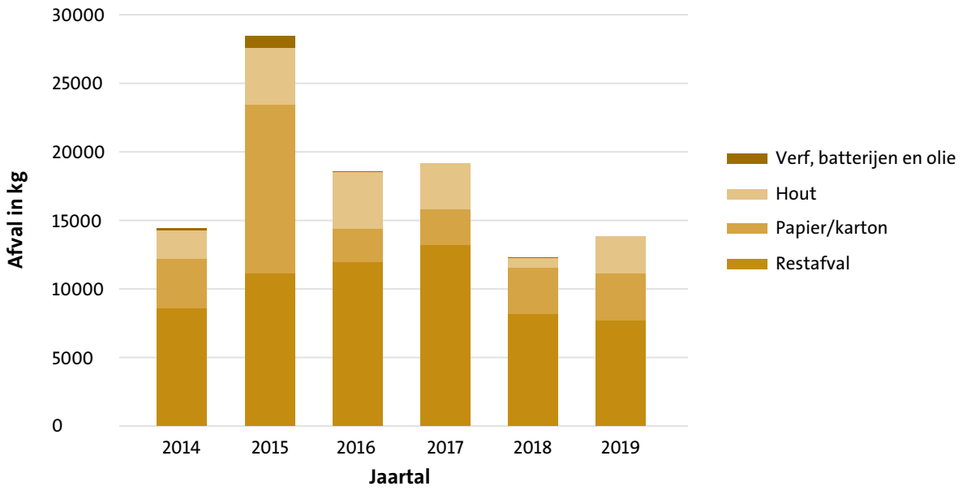

De cartridges worden ingezameld voor Stichting Aap. Op de werkplaats en het magazijn wordt ook hout, schoon folie en oud ijzer in speciale bakken ingezameld. Om de afvalscheiding te bevorderen zijn de bakken slim geplaatst en duidelijk gemarkeerd. Juiste afvalscheiding is ook opgenomen in het personeelshandboek.

Geen drukwerk

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom wordt er in basis geen drukwerk meer ingezet maar wordt er gekozen voor digitale communicatie. Indien drukwerk toch noodzakelijk is wordt dit in minimale aantallen besteld en vanzelfsprekend op FSC-papier gedrukt.

Wat betreft verpakkingsmaterialen van de producten verbruiken we zo min mogelijk grondstoffen. Hout en papier is zoveel mogelijk FSC-gecertificeerd, en er wordt minimaal gebruik gemaakt van plastic. Afspraken over verpakkingsmateriaal worden ook gemaakt met onze toeleveranciers en vastgelegd in de gedragscode (Supplier Code of Conduct).

MVO-indicator Restafval	
Jaar	**Restafval in kg**
2018	8.163
2019	7.677
Doel 2025	5.500

CASE STORY: TAKE BACK

Met Take Back© wil Grundfos samen als keten van installateurs, groothandel en fabrikant werken aan het verbeteren van de milieu- en de sociale impact, door het duurzaam beheren van Grundfos-circulatiepompen tijdens hun end-of-life.

Door de pompen aan het einde van de levensduur terug te nemen via de installateur en in de fabriek te demonteren, kunnen we tot 97% van de materialen hergebruiken bij de productie van nieuwe pompen.

Dit is 10% meer dan via lokale conventionele recycling en draagt dus direct bij aan de CO_2-footprint (SDG13) maar ook aan de vermindering van water tijdens het recycleproces (SDG6). Het 'Take Back' programma heeft ook nog een sociaal aspect. Demontage in de fabriek wordt gedaan door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit programma verkleint hun afstand tot de markt, en hun bijdrage is essentieel in het geheel. Dit onderstreept ook weer onze kernwaarde 5 (gericht op mensen) en SDG8 (waardig werk en economische groei).

Dat de bewustwording van circulariteit groeit onder installateurs blijkt uit het feit dat een kleine 100 installateurs zich hebben aangesloten, en we verwachten volgend jaar hierin een verdubbeling. Ook voor de ca. 50 inzamelpunten bij groothandel Technische Unie hebben we als doel dit aantal te verdubbelen.

CASE STORY: MAGNA3

De MAGNA3 is een van de meest efficiënte circulatiepompen die momenteel op de markt verkrijgbaar is. Met een Energy Efficiency Index (EEI) ver onder het EuP-benchmarkniveau zijn energiebesparingen tot 75% te behalen in vergelijking een typische geïnstalleerde circulatiepomp.

Daarnaast heeft de MAGNA3 ook een gecertificeerde EPD (Environmental Product Declaration) verkregen. Dit Europese document geeft aan in hoeverre het product impact heeft op het milieu. EPD's vormen de basis voor de beoordeling van gebouwen op ecologisch niveau zoals gedefinieerd in het nieuwe Europese project "Duurzaamheid van gebouwen".

6.2 CIRCULARITEIT VAN PRODUCTEN

De transitie van de lineaire naar een circulaire economie betekent voor de installatiesector een omslag in de 'end-of-life' benadering. Van slopen naar demonteren en van weggooien naar hergebruiken.

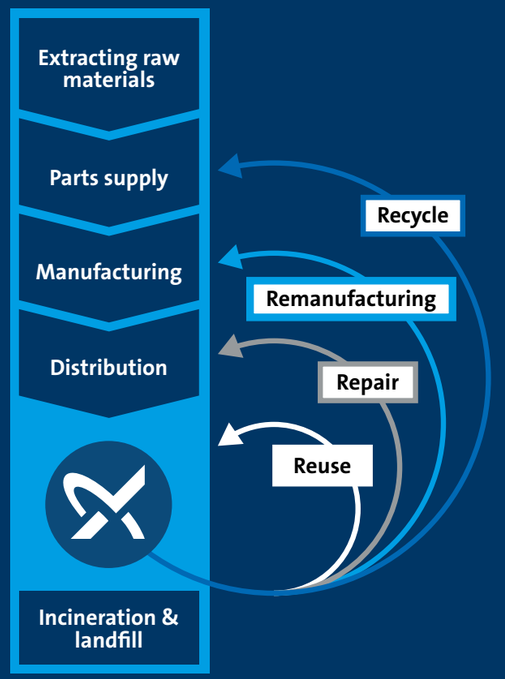

Terug naar de basis

Ook voor fabrikanten betekent circulariteit een vernieuwing in denkwijze. Waar voorheen de betrouwbaarheid en levensduur centraal stonden tijdens de ontwerpfase, staat nu de end-of-life fase centraal. Wat met het oude product te doen als de bestemming van de toepassing verandert of het product technisch of economisch niet meer rendabel kan functioneren? Materiaalkeuze, technisch ontwerp, demontage en materiaalgebruik vormen nu de basis van een nieuw ontwerp.

Take Back

Grundfos heeft vanaf de oprichting het hergebruik van productieafval optimaal benut. Daarnaast is en wordt er nog steeds zeer kritisch gekeken naar de grondstoffen en dan met name naar de toepassing van gerecyclede grondstoffen.

Om de kringloopeconomie te bevorderen voeren we verschillende onderzoeken uit en is het 'Take Back' programma hieruit ontstaan. In eerste instantie als een case-studie maar inmiddels landelijk uitgerold met de doelstelling om samen als keten (installateurs, groothandel en Grundfos) te werken aan het verbeteren van de milieu- en de sociale impact, door het duurzaam beheren van circulatiepompen tijdens hun end-of-life.

Nadenken over circulariteit is voor onze producten extra belangrijk omdat de pompen van nu pas decennia later worden afgedankt en gerecycled. Circulariteit zit daarom dan ook in ons DNA.

Levenscyclusbenadering

Een levenscyclusanalyse (LCA) geeft inzicht in de verschillende soorten milieubelasting (o.a. circulariteit, klimaatimpact, gezondheid) in alle fases van een product. Circulariteit komt bij pompen vooral naar voren bij de 'end-of-life' fase.

We gebruiken een eco-design toolbox waarin we de totale milieubelasting van onze producten bepalen. Om beter inzicht te krijgen in de impact van de gekozen materialen in onze producten voeren we sinds 2018 LCA's uit op onze belangrijkste materialen. Voor alle nieuwe materialen is een LCA nu sowieso verplicht. Dit helpt ons goed onderbouwde duurzame materiaal-keuzes te maken tijdens het ontwerp van onze producten.

Recycling van materialen

Onze fysieke producten (pompen, bedieningspanelen, aandrijvingselementen en sensoren) bestaan voornamelijk uit metalen, polymeren, keramiek en elektronische componenten. Met trots kunnen we vermelden dat 100% van het aluminium en 90% van het ijzer in onze producten gerecycled materiaal is. Van koper is dit aandeel 50% en van polymeren 0-10%.

Van ieder product is een materialenpaspoort of EPD beschikbaar zodat exact bekend is uit welke materialen het product is opgebouwd. Dit is niet alleen van belang tijdens de end-of-life recycling, maar is juist tijdens de productkeuze van van een nieuw project essentieel. Duurzaam bouwen verlangt vooraf duidelijkheid over materiaalgebruik!

Gevaarlijke stoffen voorkomen

Om te voorkomen dat bepaalde gevaarlijke stoffen via toe-leveranciers van onderdelen in onze producten terechtkomen hebben we de Grundfos Focus List opgesteld. Een lijst met niet-toegestane (concentraties van) stoffen waar alle leveranciers zich aan moeten houden. De lijst gaat verder dan de wetgeving voor verboden chemische stoffen (REACH in Europa) en neemt bijvoor-beeld ook zorgwekkende stoffen uit de REACH-kandidatenlijst mee.

7. KERNWAARDEN & MVO-INDICATOREN

Zonder duidelijk gedefinieerde kernwaarden is het realiseren van een actief MVO-beleid niet mogelijk. Immers, de zes kernwaarden zijn de basis van onze bedrijfsvoering. Daarom zijn alle kernwaarden en MVO-indicatoren hier overzichtelijk samengebracht.

7.1 GRUNDFOS KERNWAARDEN

Voor Grundfos is Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen niet een trendy woord voor in reclamefolders, maar iets wat in ons DNA zit." Verankerd in onze zes kernwaarden komen ze iedere dag tot uiting:

Kernwaarde 1: Duurzaamheid
"Grundfos onderneemt op een verantwoorde en duurzame manier. We maken producten en oplossingen die onze klanten helpen om de invloed op het klimaat te beperken. We hebben een actieve rol in de maatschappij om ons heen. Grundfos is een maatschappelijk verantwoorde onderneming. We zorgen voor onze mensen, ook als ze speciale behoeften hebben."

Kernwaarde 2: Onafhankelijkheid
"De belangrijkste en ook meerderheidsaandeelhouder van Grundfos – voor nu en in de toekomst - is de Poul Due Jensen Foundation.

Winst is voor ons een middel om te groeien en niet een doel op zich. We zorgen te allen tijde voor een gezonde financiële basis."

Kernwaarde 3: Samenwerking
"Grundfos creëert waarde via nauwe banden met klanten, leveranciers en andere belanghebbenden. We zijn een wereldwijd opererend bedrijf dat is gebaseerd op plaatselijk ondernemerschap. We geloven dat diversiteit een drijfveer is voor innovatie en groei."

Kernwaarde 4: Aanhoudend Ambitieus
"Bij Grundfos houden we nooit op onszelf uit te dagen om betere oplossingen sneller te realiseren. Het geeft ons voldoening om hoogwaardige kwaliteit te leveren bij alles wat we doen. We tonen leiderschap en innoveren de toekomst."

Kernwaarde 5: Gericht op mensen
"Grundfos, dat zijn onze mensen. We ontwikkelen het individu. Iedereen binnen Grundfos heeft passie en potentie. Iedereen heeft het vermogen om invloed uit te oefenen. Iedereen moet zich gerespecteerd en gewaardeerd voelen."

Kernwaarde 6: Open en betrouwbaar
"Bij Grundfos doen we wat we zeggen, en zeggen we wat we doen. Onze communicatie is open en eerlijk onder ons en met de wereld om ons heen. We leggen de feiten op tafel - ook als het niet prettig is."

7.2 GRUNDFOS MVO-INDICATOREN

Om onze MVO-doelstellingen te monitoren hebben we negen MVO-indicatoren opgesteld, die jaarlijks worden geëvalueerd. Daar waar nodig zal het beleid worden aangepast om de doelstellingen van 2025 te bereiken.

SDG	MVO-indicator	Eenheid	2018	2019	Doel 2025
16 VREDE, JUSTITIE EN STERKE PUBLIEKE DIENSTEN	1 Grundfos Gedragscode	%	100	100	100
8 WAARDIG WERK EN ECONOMISCHE GROEI	2 Klanttevredenheid	index	71	73	80
	3 Tijdverlies arbeidsongeval	uren per miljoen	4,1	3,4	0
	4 Personeel in dienst met speciale voorwaarden	%	2,6	2,6	3
	5 Medewerkerstevredenheid	index	71	73	80
6 SCHOON WATER EN SANITAIR	6 Eigen waterconsumptie	m3 /FTE	4	5	< 8
13 KLIMAATACTIE	7 Uitstoot eigen bedrijfsvoering	ton CO_2	508	510	310
	8 Energy Checks	Aantal / jaar	550	600	750
12 VERANTWOORDE CONSUMPTIE EN PRODUCTIE	9 Restafval	kg	8.163	7.677	5.500

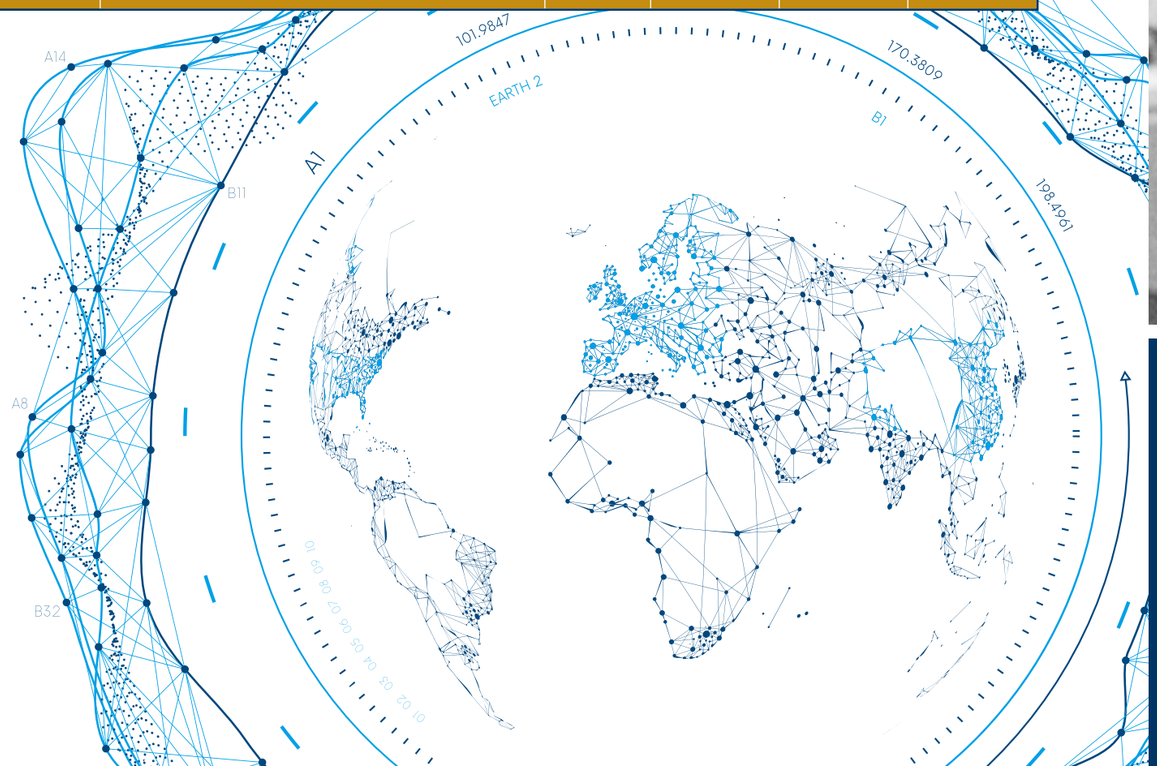

“The world is full of problems that can be solved in a better way.”

- Poul Due Jensen - Grundfos Founder

GRUNDFOS NEDERLAND B.V.
Postbus 22015
1302 CA Almere
www.grundfos.nl

GRUNDFOS